Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 28/11/2026 10:48:08

WYDAWNICTWO UMCS

ANNALES
UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA
LUBLIN – POLONIA

VOL. VI SECTIO N 2021

ISSN: 2451-0491 • e-ISSN: 2543-9340 • CC-BY 4.0 • DOI: 10.17951/en.2021.6.185-206

Współczesna młodomowa. Lingwistyczno-kulturowe konceptualizacje zjawiska

Contemporary Youth Speech: Linguistic and Cultural Conceptualisations of the Phenomenon

UMCS

Anna Wileczek

Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach
Instytut Literaturoznawstwa i Językoznawstwa
ul. Uniwersytecka 17, 25-406 Kielce, Polska
anna.wileczek@ujk.edu.pl
https://orcid.org/0000-0002-9851-6114

Abstract. The article covers the ways to understand and describe youth slang as a social language variety from three perspectives. The first one presents the youth slang conceptualisation as the effect of language studies from the past several years, the second perspective refers to making use of the ways to describe the language of young generations in media space, while the third one exposes the significance of slang among teenagers as its natural users. The recapitulation is accompanied by the author's linguistic and sociocultural reflections, which argue in favour of contemporary expansion of youth sociolect and its evolution from a communal variety to a culturally motivated communication style.

Keywords: youth speech; youth slang; youth slang conceptualisation; communication style

Abstrakt. Artykuł dotyczy sposobów rozumienia i opisu slangu młodzieżowego jako społecznej odmiany języka z trzech perspektyw. Pierwsza z nich prezentuje konceptualizację slangu młodzieżowego jako efekt badań językoznawczych z ostatnich kilkunastu lat, druga wykorzystuje

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 28/11/2026 10:48:08

sposoby opisu języka młodych pokoleń w przestrzeni medialnej, a trzecia eksponuje znaczenie slangu dla nastolatków jako jego naturalnych użytkowników. Rekapitulacji towarzyszą autorskie refleksje językowe i społeczno-kulturowe, które dowodzą współczesnej ekspansji socjolektu młodzieżowego oraz jego ewolucji od odmiany środowiskowej do motywowanego kulturowo stylu komunikacyjnego.

Słowa kluczowe: młodomowa; slang młodzieżowy; konceptualizacja slangu młodzieżowego; styl komunikacyjny

WPROWADZENIE

Od dawna wiadomo, że entropia społeczna, obfitująca mnogością struktur, sprzyja nasilaniu się indeksującej (wskazującej na socjokulturową przynależność) oraz fatycznej (podtrzymującej wspólnotowość) funkcji mowy. Podczas gdy tzw. język ogólny pozostaje przejawem ponadterytorialnego modelu czy wzorca etnicznego (por. Wilkoń 2000: 54), jest wszak swoistą abstrakcją, empirii życiowej bliższe są „odmiany, warianty, style doprecyzowane przydawkami, społeczne, socjalne, grupowe, funkcjonalne itp." (por. Piekot, 2008: 29; Preis-Buczkowska i Górska 2016: 132), gdyż tworzą one żywą tkankę języka. Znajduje się wśród nich tzw. polszczyzna młodzieżowa, która w XXI wieku stała się jedną z najbardziej rozpoznawalnych i wpływowych odmian języka potocznego (por. Baniecka 2008; Miodek 2007; Wileczek 2018). Dotyczy to zarówno obszaru wyrazistych zachowań językowych (sprzyja identyfikacji i prezentacji subiektów w obrębie określonej społeczności lub w ich naturalnym środowisku biopsychicznym), jak i implikacji kulturowych, związanych z powszechną praktyką językowego „znakowania" młodości jako stylu życia. Jednym z widocznych dowodów tego stanu rzeczy jest popularność organizowanego od 2015 roku plebiscytu na Młodzieżowe Słowo Roku. W 2020 roku na konkurs napłynęło około 120 tys. zgłoszeń. Dotyczyły one jednostek leksykalnych, które – zgodnie z intencją organizatorów – „należą do najbardziej popularnych wśród młodych ludzi słów/określeń/wyrażeń" (www11). W tym kontekście wąskie ujęcie socjolektu, slangu czy gwary, ograniczone do analizy specyfiki zgrupowania słownictwa młodzieżowego (głównie nastoletnich uczniów), ustępuje miejsca perspektywie szerszej – konceptualizacji pojemnego kodu społeczno-kulturowego, który poza specyfiką struktur werbalnych dysponuje całą gamą znaczeń konotacyjnych i kontekstowych (zob. Wileczek 2018)[1].

[1] W niniejszym tekście rozwijam ustalenia badawcze opisane w monografii poświęconej współczesnej młodomowie w kontekstach społeczno-kulturowych (Wileczek 2018).

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 28/11/2026 10:48:08

Niniejszy artykuł stanowi próbę opisu i uporządkowania różnych perspektyw oglądu młodomowy, w tym ustalenia zakresu stosowanych pojęć i terminów odnoszących się do zjawiska niezwykle heterogenicznego i jednocześnie efemerycznego[2]. Materiał badawczy stanowią z jednej strony zgrupowane tematycznie wypowiedzi naukowe i popularnonaukowe, publicystyka, wzmianki dziennikarskie, a z drugiej wypowiedzi młodych użytkowników pozyskane z ankiet, komentarze oraz wpisy na forach i portalach młodzieżowych. Materiał analityczny zbierano przez kilkanaście ostatnich lat. Efekty eksplikacji badawczych prowadzonych z różnych perspektyw (lingwiści, publicyści, naturalni użytkownicy) powinny odkryć nie tylko sposoby rozumienia, lecz także istotne właściwości interesującej mnie odmiany języka.

CZYM JEST MŁODOMOWA? WOKÓŁ TERMINOLOGII

Zakres pojęcia młodomowy można próbować ustalić na dwóch płaszczyznach: deskryptywnej (naukowej i kulturowej) oraz pragmatycznej (opinie naturalnych użytkowników języka). Zacznijmy jednak od polifonii terminologicznej.

Językoznawcy stosują wiele różnych terminów na określenie wariantu języka używanego przez nastoletnią młodzież w sytuacjach nieoficjalnych, w kontaktach rówieśniczych. Jerzy Bartmiński wspomniany rejestr języka utożsamia z „potoczną polszczyzną młodzieżową" (Bartmiński i Krzemińska 2014), Krzysztof Rapp (2001) sprowadza go do „własnego kodu młodzieży", a Małgorzata Święcicka (2017) nazywa go „młodą mową". Nieobce badaczom jest także zawężanie tego pojęcia do „zasobu leksykalnego" młodej polszczyzny (Marczewska 2010: 31). Wówczas mówi się o słownictwie lub leksyce młodzieżowej (zob. Preis-Buczkowska i Górska 2016: 131–148). Młodomowa stanowi wprawdzie uporządkowany zgodnie z potrzebami komunikacji młodzieży system socjolingwistyczny (Grabias 2003: 114), ale jej najbardziej rozpoznawalną częścią jest zasób leksykalny. Na przykład Bartłomiej Chaciński (2005: 7), zajmując się „najmłodszą polszczyzną", analizował tzw. młode słowa. Nie były to wszystkie współczesne neologizmy, lecz tylko te, które spełniały młodzieżowy parametr jako „wyczesane", „wypasione" czy też „totalne"[3].

[2] W ramach tzw. języka młodzieżowego istnieją reprezentacje leksykalne związane z funkcjonowaniem młodzieży w wielu różnych rolach społecznych (uczniów, członków subkultur, fanów określonych gatunków muzycznych, prosumentów i konsumentów itd.), co osłabia precyzję terminologiczną i rozmywa zakres stosowanych pojęć.

[3] Nawiązuję tu do opracowań Chacińskiego: *Wypasiony słownik najmłodszej polszczyzny* (2003), *Wyczesany słownik najmłodszej polszczyzny* (2005), *Totalny słownik najmłodszej polszczyzny* (2007).

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 28/11/2026 10:48:08

Przemysław Janikowski (2008: 22) z kolei używa terminu *młodomowa*. Posługuje się nim w dwóch znaczeniach: raz, przywołując potoczne zwyczaje komunikacyjne nastolatków, innym razem zaś – znamienny okazjonalizm – określając preferencje stylistyczne młodego pokolenia autorów. Warto zwrócić uwagę na fakt, że młodomowę w tym drugim przypadku utożsamia się nie tyle z repertuarem językowym, ile ze „wzorami mowy" (Ziółkowski 1998: 97) – skryptami językowo-kulturowymi, kojarzonymi potocznie z „mówieniem po młodzieżowemu" (por. Czarnecka 2000: 50) oraz ze specyficznym stylem funkcjonowania młodych jednostek w kulturze.

Wskazuje się również na nieostry zakres wieku metrykalnego użytkowników. Jan Miodek (2007) używa nawet rozszerzającej peryfrazy „język młodych generacji", co sugeruje wprawdzie lingwistyczną odrębność, ale też konotuje pewną uniwersalność. Parametr wieku uczestników sprawia, że wprowadza się do socjolingwistycznego obiegu pojęcia stylu biologicznego (Skubalanka 1976: 261) oraz biolektu (Wilkoń 2000: 101–103), przesuwając punkt ciężkości z odniesień kulturowych na odniesienia psychorozwojowe[4]. Wobec takich rozwiązań termin *biolekt młodzieżowy* nazywałby ten wariant języka, który dominuje w wieku adolescencji (apogeum zainteresowania slangiem młodzieżowym przypada bowiem na wiek nastoletni), po okresie wstępnej akwizycji języka wspartej oddziaływaniami edukacyjnymi na poziomie szkoły oraz w czasie nasilonego wpływu rówieśniczego i subkulturowego (Kajtoch 2000; Kołodziejek 2007; Zaśko-Zielińska 2009: 120).

Wydaje się jednak, że ten wariant biolektalny nie może być dookreślany wyłącznie za pomocą wieku metrykalnego czy dojrzałości biologicznej. Jeśli weźmie się pod uwagę stratyfikację użytkowników, to do młodomowy nawiązują zarówno starsze dzieci, jak i nastolatkowie, kidulci czy „młodzi duchem" dorośli (Wileczek 2018: 214). Kryterium określającym użytkowników jest więc nie tylko wiek, lecz także stopień dojrzałości psychicznej oraz preferencje aksjo-społeczne jako strategie funkcjonowania w społeczeństwie i kulturze. Tym samym młodomowę można potraktować również jako formę swoistego psycholektu (por. Seul-Michałowska 2008: 159).

Ponadto, aby zakreślić granice młodzieżowej wspólnoty komunikatywnej w obrębie społeczności językowej, czyli grupy o określonych wzorach społecznej interakcji (Gumperz 1968: 463), operuje się terminami z semantycznie mniej lub bardziej pojemnym atrybutem kategorialnym, na przykład: *gwara uczniowska* (Czarnecka i Zgółkowa 1991; Karwatowska 2006: 57; Zgółkowa 2004), *gwara młodzieżowa* (Baniecka 2008: 159; Jendrzejek i Pastwa 2006; Marczewska 2010:

[4] Oczywiście terminem *biolekt* określa się odmiany języka zróżnicowane nie tylko pod względem dominacji czynnika wieku biologicznego, lecz także płci, w tym płci kulturowej.

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 28/11/2026 10:48:08

31), *gwara studencka* (Kaczmarek, Skubalanka i Grabias 1994; Zarębina 2002: 239–246), *odmiana uczniowska współczesnej polszczyzny* (Czarnecka 2000), *język uczniowski* (Polański i Synowiec 1995: 167–175), *język młodzieży* (Serafin 1997: 17–21), *język młodzieżowy* (Pilczuk 2013: 7; Skowronek 2007), *socjolekt młodzieżowy* (Kołodziejek 2002: 131), *socjolekt uczniowski* (Milewska-Stawiany 2009: 191); *slang młodzieżowy* (Czeszewski 2001; Ryll 2006: 52), *żargon młodzieżowy* (Nowacka 2015: 383) oraz *żargon uczniowski* (Zgółkowa 1994: 41–47)[5]. Synonimicznie funkcjonują więc obok siebie pojęcia socjolektu, żargonu i slangu oraz gwary i języka, przy czym hiponimami tych ostatnich mogą być wyrażenia: *gwara środowiskowa* (por. Marczewska 2010: 31) czy *język środowiskowy* (Milewska-Stawiany 2009). Wskazane terminy eksponują więc parametry wspólnotowe w opozycji do wariantów wyspecjalizowanych i fachowych oraz języka ogólnego.

Wobec takiej polifonii terminologicznej i stosowania różnych narzędzi badawczych jako efektu dominacji różnych wyznaczników odmian środowiskowych zaproponowano stosowanie kryterium typu więzi społecznej (Grabias 2003: 112; Piekot 2008: 300), który stanowiłby podstawę wyróżnienia socjolektu. W związku z tym młodomowę jako młodzieżową odmianę socjolektalną trzeba łączyć raczej z taką więzią, o której decyduje nie tyle zróżnicowanie wiekowe czy terytorialne, ile przede wszystkim „zestaw wartościujących sądów" opartych na zakodowanych w świadomości i podzielanych społecznie identyfikacjach i oczekiwaniach (por. Bernstein 1980: 99). Niewątpliwie ten aspekt buduje poczucie wspólnoty (nawet o luźnych więziach) i proces asymilacji młodych użytkowników, a to są wszak czynniki decydujące o funkcjonowaniu socjolektu w ogóle.

Warto dla porządku przypomnieć, że przyjęcie opisywanych w literaturze kryteriów socjolektalnych, organizujących także repertuar leksykalny i różnicujących odmiany socjalne, czyli zawodowość (dominacja elementu profesjonalnego w komunikacji grupowej), tajność (kodowanie informacji dostępnej tylko dla danej społeczności) oraz ekspresywność (językowe zaznaczanie stosunku wspólnoty do rzeczywistości) (Grabias 2003: 146–147), pozwoliło na wyodrębnienie socjolektów o prymarnej funkcji profesjonalno-komunikacyjnej i ekspresywnej oraz intencjonalnie jawnych lub tajnych (tamże: 158–159). Profesjolekty i żargony należą do pierwszej kategorii, ale są wyróżniane za pomocą intencjonalnej tajności[6] – niewielkiej przy językach zawodowych, dużej przy odmianach

[5] Niejednorodność terminologiczna w tym przypadku odzwierciedla problem, który istnieje także w obszarze stratyfikacji społecznych odmian języka, a związany jest „z brakiem ujednoliconego systemu precyzyjnych pojęć i terminów" (Piekot 2008: 29). Podkreślają to również Tadeusz Zgółka (2010: 350) i Beata Jarosz (2016: 139–153).

[6] Intencjonalna jawność cechuje na przykład socjolekt marynarzy, żołnierzy (Kołodziejek 2007), myśliwych (Hoppe 1980) czy paralotniarzy (Pędzich 2012), podczas gdy środowiska prze-

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 28/11/2026 10:48:08

grypsujących. Z kolei odmiany prymarnie ekspresywne i intencjonalnie jawne nazywane są slangami[7], a tajne lub niby-tajne to warianty kryptozabawowe, których przykładem może być internetowa hack mowa[8].

Według powyższej typologii opisywany młodzieżowy wariant języka należy do rejestrów ekspresywnych i intencjonalnie jawnych. Pomimo heterogeniczności omawianego zjawiska w obszarze społecznym (stratyfikacja wieku, przynależności instytucjonalnej, miejsca zamieszkania użytkowników) i kategorialnym (subkulturowa różnorodność słownictwa) odmianę młodzieżową powinno się usytuować bliżej ekspresywnego, jawnego i ludycznego slangu niż tajemnego żargonu[9]. Jedną z cech dystynktywnych dla tej odmiany – Tomasz Piekot (2008: 34) nazywa ją socjolektem ludycznym – jest duża kreatywność językowa. Obserwuje się produkcję nowych znaczeń i odnawianie już istniejących na fundamencie humoru i spontaniczności. Neologizmy i neosemantyzmy spełniają potrzebę zaznaczania emocji (czynnik retoryczny) oraz prestiżu i mody (czynnik psycho-społeczny). Jeśli dodatkowo slang potraktuje się szeroko jako „potoczny, niekonwencjonalny i ekspresywny styl języka" (Widawski 2010: 11), który nadaje komunikatom spontanicznej sugestywności i zapewnia możliwie „największą skuteczność oddziaływania językowego" (Kiklewicz 2006: 100), to termin *slang młodzieżowy* wydaje się najbardziej adekwatny na określenie interesującego nas przedmiotu badań.

Ponadto współczesna młodzież, pomimo wielu wspólnot, w których funkcjonuje, zachowuje określone ogólne konwencje komunikacyjne, wynikające między

---

stępcze (złodziejskie, więzienne) posługują się tajnymi żargonami (Krajewski 2005: 186–203). W tym kontekście termin *żargon młodzieżowy* – wobec niewielkiej tajności odmiany (w przeciwieństwie do jej ewidentnej ludyczności) – nie ma racjonalnego uzasadnienia.

[7] Według Stanisława Grabiasa (2003: 141) termin *slang* oznacza przede wszystkim język środowisk młodzieżowych, oparty na ekspresywności, spontaniczności i ludyczności.

[8] Hack mowa, a raczej hack script, to efekt swoistej zabawy kodem, będącym mieszaniną polskich znaków językowych, cyfr, znaków diakrytycznych, symboli graficznych. Znaczenie komunikatu tworzy się nie tylko na podstawie treści znaków (na przykład 3K – ang. *three+k – freak* 'wariat', 4U – ang. *for you* 'dla ciebie'), lecz także wzajemnego podobieństwa formy znaków występujących na klawiaturze, na przykład *L8TR* nawiązujące do ang. *later* 'później'.

[9] Oczywiście w slangu młodzieżowym występują również elementy tajności. W cyfrowej odmianie polszczyzny ich przykładem są ekspresywne akronimy, na przykład: DAN 'doskonałe aromatyczne napoje' – tanie wina; RWD 'ratuj własną d*pę; SWP 'starzy w pokoju'. W wariancie tradycyjnym są to też liczne nazwy „zakazanych używek", czynności ich przyjmowania czy stanu pod ich wpływem. Na przykład słownik slangu młodzieżowego Miejski.pl notuje 338 jednostek określających marihuanę, na przykład: *adam*, *baka*, *ciur*, *gandalf*, *jazz*, *sieja*, *skun*, a spożywanie alkoholu młodzi określają przynajmniej na 100 różnych sposobów, na przykład: *chlorzyć*, *łoić*, *dać w palnik*, *kirzyć*, *ładować*, *robić kwadrata*, *siekać*, *tankować*, *uderzyć w puchara*, *robić zakwas*, *walić alko* (zob. www15).

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 28/11/2026 10:48:08

innymi ze wspomnianego ludycznego stosunku do rzeczywistości, traktowanej jako pretekst do kreacji i gier językowych. Gra językowa oznacza tu szczególny sposób organizacji środków z różnych poziomów systemu językowego, a nawet z różnych języków i kodów kulturowych. Znana jest choćby młodzieżowa nonszalancja w zakresie pisowni i konstrukcji zapożyczeń, uwikłanych w relacje z rodzimymi elementami leksykalnymi (na przykład mejwen – ang. *maven* 'ekspert, znawca', dżamra – slang. ipra. 'impreza', trajhardować – ang. *try hard* 'bardzo się starać', czitera – ang. *cheater* 'oszustwo', kampić – ang. *camp* 'czaić się', moodzik – ang. *mood* 'nastrój, atmosfera', lofki – ang. *love* 'serdeczności', o boshe! – okrzyk o wielu znaczeniach kontekstowych), lekceważenie reguł poprawności języka ogólnego (na przykład zapis *pińcetplusy*, *czysta*, *smakuwa*, *pOlka*), tworzenie oryginalnych struktur morfologicznych (na przykład *PLZ* 'proszę', *GZ* 'gratulacje', *na sto pro* 'na pewno', *bulwers* 'oburzenie', *bezbek* 'człowiek bez poczucia humoru, coś nieśmiesznego', *przegość* 'niezwykła osoba'), ujednolicanie fleksji (na przykład *zaliczyć Kauflanda*, *wygrać mecza*), stosowanie innowacji semantyczno-składniowych (na przykład *mieć stajla* 'mieć styl', *odstawić prank* 'żartować', *ogarniać w opór* 'dużo wiedzieć', *zrobić salto na psychice*, *montować kogoś*, *yo man* 'witaj kolego').

SPECYFIKA LEKSYKALNA MŁODOMOWY

Oczywiście młodomowę, analizowaną zarówno jako odmiana socjalna języka, jak i styl komunikacyjny, za pomocą którego realizuje się komunikacja potoczna (nieoficjalna), wyróżnia leksyka. Obecne są tu i wspólnoodmianowe struktury leksykalne, wyrazy o znanych lub zmodyfikowanych znaczeniach, i odrębne nowotwory oraz zapożyczenia (por. Jarosz 2013; Markowski 2012; Widawski 2010). Struktura leksykalna przypomina palimpsest, który eksponuje wprawdzie najświeższą warstwę językową (zgodnie z aktualną modą komunikacyjną), ale nie unicestwia leksemów starszych, które zwykle odżywają w nieco zmienionych znaczeniach, na przykład ulegają pejoryzacji lub melioryzacji. Niektóre wręcz wchodzą do ogólnego języka potocznego, na przykład: *dzban*, *sztos*, *fest*, *git*/*gituwa*, *gościu*, *cebula*/*cebulak*, *kozak*.

W obrębie języka młodzieżowego można obserwować zgrupowania leksykalne, które związane są z funkcjonowaniem młodzieży w konkretnej i doraźnie motywowanej roli społecznej lub kulturowej, na przykład ucznia, członka grupy rówieśniczej, fana, uczestnika subkultury. Jak wskazują dane plebiscytu na Młodzieżowe Słowo Roku 2019, centrum semantyczne współczesnej młodomowy stanowią jednak jednostki o uniwersalnym statusie, które w sposób ekspresywny określają osoby (na przykład *alternatywka*, *jesieniara*, *boomer*),

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 28/11/2026 10:48:08

relacje (*eluwina*, *JD*, *beczunia*), jakość (*RIGCZ*, *masno*, *sztosiwo*, *cringe*), stany (*czilera*, *chilwagon*, *wyjebongo*). Co ciekawe, na ponad 41 tys. zgłoszeń tylko trzy jednostki należały do pola semantycznego: *szkoła i uczenie się*. Podobną prawidłowość można zaobserwować w Słowniku Slangu Miejski.pl[10] – do oznaczania rzeczywistości szkolnej odnosi się tu zaledwie 1,18% z całości zgromadzonego słownictwa. Przykłady te świadczą o tym, że omawiany slang wyraża w komunikacji nastolatków to, co uwolnione spod presji instytucji i oficjalności, w przeciwieństwie do języka edukacji szkolnej, a nawet środowiskowej gwary uczniowskiej – „wyspecjalizowanej" kontekstualnie i bardziej zróżnicowanej terytorialnie.

Co więcej, nie ma tu zastosowania dywersyfikacja na *mówioność* i *pisaność*, gdyż równoprawność form i mediów komunikacji wśród młodzieży czyni te wskaźniki mniej istotnymi. Tendencja do uzupełniania systemu językowego idzie w kierunku tworzenia zarówno słów wyspecjalizowanych w odmianie cyfrowej (na przykład *akronimy* czy *emotikony*), jak i struktur pojemnych semantycznie, a przez to elastycznych (typu *apgrejdować* 'unowocześnić', *dać lajka* / *dać okejkę* 'polubić', *na priv* 'wiadomość prywatna', *resetować* (*się*) 'odpoczywać', *wyguglać* 'wyszukać').

Parametr adekwatności komunikacyjnej czy aksjologiczno-kulturowej identyfikacji użytkowników z młodzieżą (i młodzieńczością) nasuwa jeszcze jedno skojarzenie ze specyficznym kodem komunikacyjnym. Nie chodzi tu tylko o odniesienia do tzw. kodu ograniczonego w znaczeniu Bernsteina (por. Ożóg 2020), lecz także o ujęcie szersze – dyskursywne, pozwalające na identyfikację nadawcy w obrębie systemu jakości kojarzonych właśnie z młodością. Młodomowa określa między innymi „sposoby, w jakie określony dobór znaków i znaczeń interpretuje kontekst, a zarazem oddziałuje na ukształtowanie różnych jego aspektów" (Wileczek 2018: 245). W związku z tym można w kulturze popularnej i dyskursie publicznym obserwować liczne stylizacje na slang młodzieżowy. Są one oczywiste w przypadku komunikatów kierowanych do młodzieży (na przykład cykl komunikatów z kampanii społecznej „#Stop fejk friends"), ale stanowią również zabieg obliczony na poszerzenie grupy odbiorców, którzy – jak typowi młodzi ludzie – słyną z aktywności, radości życia, prawa do szaleństwa czy buntu wobec ograniczeń. Przykładami tego drugiego zastosowania są liczne komunikaty reklamowe, na przykład: *Zrób to nał* (Nałęczowianka), *Prankuj na maksa* (Tymbark), *Dziewczyny rządzą* (Deichmann), *Jeżu, jaka siara! Gdy matka ma w opór social media i komentuje ci na fejsie* (Plus),

[10] Słownictwo gromadzone jest w tym leksykonie przez samych użytkowników na podstawie specjalnego zgłoszenia. Zbiór ten ma więc charakter zarówno ponadregionalny (globalna sieć), jak i interdialektalny w znaczeniu swej uniwersalności. Słowo *miejski* sugeruje potoczny status odmiany, niezwiązanej ani z dialektem kulturalnym, ani z gwarami ludowymi.

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 28/11/2026 10:48:08

Limitowane sztosy cenowe, *Ale promka na małe AGD* (www.oleole.pl), a także wypowiedzi należące do współczesnego *infotainmentu*, na przykład: *Stary pijany, dymy, zerowanie i beef z Brzęczkiem – wyjątkowe urodziny patomejwena* (https://zzapolowy.com), *Nieogarnięci trzydziestoletni* (Varga 2020), *Dziara za dziarę* (tłumaczenie tytułu serialu telewizyjnego *Just Tattoo of Us*), *Król obciachu* (tytuł notatki na portalu www.Presmania.pl), *Rzecznik Pawlak odleciał. Czemu nas to nie dziwi?* (tytuł artykułu w Polityka.pl), *Ale siara!* (tytuł tekstu z tygodnika „Do Rzeczy", 9.09.2020).

Posługiwanie się młodomową ujawnia zatem nie tylko nacechowanie indywidualne i środowiskowe (określa przynależność użytkownika, integruje subiektów), lecz także pragmatyczne jako wynik mechanizmu „przekodowania" w określonym kontekście sytuacyjno-odbiorczym. Tym samym jest to określony sposób budowania komunikatu, który koduje informację nie tyle natury biologicznej, co kulturowej – mówienie po młodzieżowemu staje się sygnałem autentyczności, spontaniczności, luzu, witalności czy humoru.

LINGWISTYCZNE „RECENZJE" MŁODOMOWY

Ostatnie dwudziestolecie pokazuje, że w badaniach socjolingwistycznych i interdyscyplinarnych (językowo-kulturowych) temat socjolektu młodzieżowego był podejmowany często i w różnych kontekstach. Z jednej strony analizowano zasób „języka uczniowskiego" (por. Zgółkowa 2004), opisywano językowe style subkultur młodzieżowych (Kajtoch 2010, 2016; Kołodziejek 2007), a z drugiej – zakładając znamienną interdialektalność współczesnej młodomowy, uniwersalizowanej dodatkowo przez powszechny dyskurs elektroniczny – zwracano uwagę na:

- ekspresywność i humor jako jakości motywujące słowotwórstwo oraz określające stosunek młodzieży do świata (Baniecka 2008),
- wpływ tendencji kulturowych na zachowania językowe młodzieży (Pilczuk 2013; Wileczek 2013; Wrona 2014),
- specyfikę „kodu ograniczonego" w opozycji do rozwiniętego rejestru opartego na postawie „być" oraz odniesieniu do oficjalnego języka literackiego (Ożóg 2020; Warchala i Skudrzyk 2010),
- aspekty strukturalne i pojęciowe najmłodszej polszczyzny ze szczególnym uwzględnieniem zasobu leksykalnego (Izert 2010) i słowotwórstwa (Łuc 2004) oraz nazw nosicieli cech jako elementów ekspresywnych i emocjonalnych (Święcicka 2004),
- wpływy języków obcych, najczęściej angielszczyzny (Przybylska 2009; Suska 2010), rzadziej innych języków, na przykład języka francuskiego (Sosna 2008),

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 28/11/2026 10:48:08

– sposoby konceptualizacji rzeczywistości przez młodzież w tej odmianie języka (Kołodziejek 2002; Skowronek 2007; Wileczek 2010) lub rekonstrukcji wycinka językowego lub tekstowego obrazu świata (Kajtoch 2016; Kida 2008), w tym młodzieżowego świata wartości (Kajtoch 2008; Ożóg 20020),
– młodzieżową modę językową (Ożóg 2020; Romanek 2016) oraz kolokwializację i wulgaryzację (Łuc 2008; Mikosińska 2008),
– specyfikę młodzieżowego slangu internetowego (Jędrzejko 2012; Kaczmarek 2006; Karwatowska i Szpyra-Kozłowska 2003; Łuc 2009; Niesporek-Szamburska 2010; Skudrzyk 2013; Wileczek 2013),
– identyfikację obszarów, strategii leksykalnych oraz stylizacyjnych nawiązań i zawłaszczeń w dyskursie publicznym (konsumpcyjnym, edukacyjnym, medialnym) (Dąbrowska 2017; Kajtoch 2016; Lizak 2007; Wileczek 2018).

Można także przytoczyć inne wypowiedzi uznanych językoznawców:

– *Polszczyzna najmłodszych pokoleń* (wykład profesora Jana Miodka) (www23),
– *Turlają dropsa, żeby się utajnić. O współczesnej mowie młodych Polaków* (rozmowa z profesorem Andrzejem Markowskim) (2011: 26),
– *Młodzież też ma swój język, którym opisuje świat* (rozmowa z profesorem Jerzym Bartmińskim) (www13),
– *Język pocisku i zaorania* (rozmowa z profesorem Markiem Łazińskim) (Tomczuk 2019),
– *Slang młodzieżowy to nie same wulgaryzmy* (rozmowa z profesorem Kazimierzem Ożogiem) (Skowron 2010).

Uwagi ekspertów koncentrują się na dwóch istotnych tendencjach. Pierwsza z nich dotyczy innowacji werbalnych i oryginalnych zachowań językowych obserwowanych w środowisku młodzieży, a także sposobów tworzenia i kreatywnego wykorzystania przez nią środków językowych. Językoznawcy wyjaśniają, w jaki sposób rozwija się „polszczyzna najmłodszych pokoleń", jaka jest jej struktura oraz status w relacji do języka ogólnego, w jaki sposób odnosi się do rzeczywistości (Miodek). Druga tendencja wiąże się z kwestiami opisu motywacji użytkowników i funkcji omawianego rejestru. W tym zakresie eksponowany jest walor nastoletniej potrzeby wyróżnienia się (Markowski), środowiskowej przynależności i walki na słowa (Łaziński), konieczności własnej interpretacji świata (Bartmiński), kreatywności i zabawy słowem (Miodek), ekspresywności oraz zaznaczania emocji, nie tylko zresztą przez struktury wulgarne (Ożóg).

Należy jeszcze dodać, że badany zasób słownikowo-frazeologiczny przejawia dużą tendencję do eklektyzmu. Wiąże się to z asymilacją jednostek należących do różnych odmian i kodów (na przykład duży wpływ leksyki hip-hopu, słownictwa

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 28/11/2026 10:48:08

youtuberów i streamerów, leksyki mediów społecznościowych i kodów nieliterowych)[11]. To znacznie poszerza zakres potencjalnych uczestników dyskursu, przesuwając akcent ze wspólnoty środowiskowej na wspólnotę ludyczną.

KONCEPTUALIZACJE MEDIALNE

Medialne enuncjacje na temat współczesnej młodomowy, deponowane w wydaniach internetowych audycji i artykułów, dotyczą głównie analizy innowacji pochodzących z tego wariantu języka w kontekście dostrzeganych odrębności w stosunku do odmiany ogólnej. Osnowę stanowi zwykle rejestr nowych struktur językowych stosowanych w różnych kontekstach. Współcześnie powodem do nowych publikacji są rokrocznie wybory wspomnianego Młodzieżowego Słowa Roku. Dają one pretekst do kilkuset tekstów, audycji, notatek i polemik medialnych. Warto przytoczyć przykłady kilku z nich:

- *„Alternatywka" młodzieżowym słowem roku. „Jesieniara" na drugim miejscu* (Żelazińska 2019),
- *Co tu się odjaniepawla? Jesieniara, alternatywka i eluwina to młodzieżowe słowa roku 2019. W slangu są też inne zwroty. Znasz je?* (www2),
- *XD* (Kotkowski 2017),
- *Eluwina, jesieniary! Młodzieżowe słowo roku 2019* (Buharewicz 2019),
- *Chillwagon, twoje ulubione słowo roku?* (Doksa 2020).

Prezentowane w przytoczonych wyżej enuncjacjach analizy nowego słownictwa nawiązują do sposobu bycia i kultury współczesnej młodzieży, a także ilustrują tendencję do efemeryczności leksykalnej oraz wskazują na modę i humor jako motywy kreatywności językowej.

Z kolei nawiązujące do kultury masowej wydawnictwa tabloidowe i popkulturowe niosą dorosłym wiedzę o sposobie komunikacji pokolenia wstępującego. Wówczas tytuły i nagłówki albo informują (w atmosferze sensacji) o rzeczywistości, intrygując starszego czytelnika, na przykład: *Szok! Nie rozumiemy języka swojego dziecka* (www19), *Slang młodzieżowy. Czy znasz język nastolatków?*

[11] Takie słowa, jak: *eluwina*, *crusher*, *dzban*, *prestiżowy*, *props* czy *masny*, stworzyli lub „ożywili" kolejno: Kacper Blonky, Klocuch, Lord Kruszwil, Zkibwoy i Boxdel. Także popularność słów typu: *lajwy*, *suby*, *lajki* o proweniencji internetowej już dawno przekroczyła granice wirtualnego świata. Z kolei powstałe w sieci słowo *jesieniara*, czyli osoba lubiąca jesień i wszystko co z nią związane, dzięki młodzieżowym rozszerzeniom semantycznym konotującym specyficzny ubiór (rozciągnięte swetry), zamiłowanie (smakowe herbaty), osobowość (jesienna melancholia) weszło do języka potocznego. Podobnie dzieje się ze słowem *heheszki* 'kpiny, wesołość' czy znakiem ikonicznym *xD* 'śmiech lub ironiczny komentarz', które wywodzą się z komunikacji elektronicznej. Z kolei gry internetowe są źródłem takich słów, jak: *skille* 'umiejętności, zdolności', *czitować* 'oszukiwać', *skin* 'wygląd czegoś', *zbugować* 'popełnić błąd'.

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 28/11/2026 10:48:08

Sprawdź się w naszym quizie! (www16), *Dziadkowie! Tak mówią Wasze wnuczki!* (www5), albo odwołują się do emocji dorosłych odbiorców: *Wasz wnuczek jest na propsie. Nie da się disować* (www20), albo służą celom edukacyjnym: *Co tu się odjaniepawla?* (www3), *Slang młodzieżowy – słownik dla rodziców* (www17).

Inne doniesienia medialne sytuują mowę młodzieży wśród współczesnych zjawisk społeczno-kulturowych. Poniższe przykłady pochodzą z internetowych wydań tygodników opinii lub portali poświęconych edukacji lub rozrywce:

- *Język młodzieży – mieszkanka hip-hopu i Internetu* (www12),
- *„Dziecko, co ty mówisz?!", czyli slang nastolatków* (www6),
- *Szkolny slang 2019. I wszystko staje się masne!* (www18),
- *Biforek i afterek, czyli neologizmy w języku młodzieży* (www1),
- *O czym mówi nastolatek. Prześwietlamy młodzieżowy slang* (www14),
- *Dissują, prankują i ogarniają. Czyli co się odjaniepawla w młodzieżowym slangu* (www4).

Powyższe materiały prezentują niezbyt uproszczony obraz fenomenu młodomowy, ponieważ zwykle ograniczają się do rejestracji młodzieżowych neologizmów i neosemantyzmów. Wybór pada przeważnie na najnowsze twory językowe lub nieprzyswojone zapożyczenia, a więc utrudniające komunikację z młodym pokoleniem, na przykład: *alko* 'alkohol', *bajzel* 'miejsce handlu niedozwolonymi substancjami', *kulson* 'policjant', *afterek* 'spotkanie po głównej imprezie', *BFF*/*bibefka* – ang. *best friends forever* 'najlepsi przyjaciele / najlepsza przyjaciółka', *dissować* 'obrażać/ripostować', *friendzone* – ang. *friend zone* 'strefa przyjaźni, relacja damsko-męska oparta na przyjaźni', *KC*/*potas węgiel* 'kocham cię', *mieć skille* 'potrafić coś', *prankować* 'robić żarty', *propsować* 'chwalić', *odjaniepawlać* 'dziać się', *xoxo* 'buziaki'. Ponadto uwagę zwraca się na charakterystyczne akronimy, na przykład: *bea* – ang. *before anyone else* 'pieszczotliwe określenie bliskiej dziewczyny', *IDK* – ang. *I don't know* 'nie wiem', *RLY* – ang. *realy* 'naprawdę', *RIGCZ* 'rozum i godność człowieka', *YOLO* – ang. *you only live once* 'żyje się tylko raz', oraz na wyrażenia typu: *dawać okejkę*, *dawać mocne 2/10*, *kąsać fabułę*, *zaliczyć zgona*.

Autorzy materiałów medialnych sytuują młodomowę wśród zjawisk z postfiguratywnego dyskursu kulturowego (por. Mead 2000: 86), który zakłada wyrazistą dwubiegunowość pokoleń i dominację – w transmisji kulturowej usankcjonowanej tradycją – wiedzy „starych" w stosunku do awangardowych „młodych"[12]. W konsekwencji sprowadza się to głównie do uwypuklenia niezwykłości lub odstępstw od obowiązujących norm językowych (systemowych i poprawnościowych). Młodomowa jest zatem sytuowana wśród współczesnych

[12] Z ankiety internetowej przeprowadzonej wśród 1173 dorosłych wynika, że 85% z nich zna slang młodzieżowy, z czego akceptuje 22%, toleruje 37%, a na bieżąco poznaje 26% (www4).

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 28/11/2026 10:48:08

zachowań kulturowych jako swoisty ewenement językowy. Do rzadkości należą pogłębione doniesienia o roli slangu młodzieżowego w kształtowaniu nowoczesnej polszczyzny lub analizy wybranego obszaru semantycznego lub waloru przytaczanego słownictwa.

MŁODOMOWA W KONCEPTUALIZACJI NATURALNYCH UŻYTKOWNIKÓW

Analiza slangu młodzieżowego jako stylu komunikacyjnego byłaby niepełna bez zaprezentowania opinii naturalnych użytkowników. Zarówno dostępne online wyniki badań, jak i własny rekonesans badawczy wskazują, że użytkownicy tej odmiany języka są świadomi jego znaczenia i funkcji interpersonalnej. Nastolatkowie podkreślają wartość swojego języka, wskazując najpierw na jego właściwości utożsamiające i integrujące, a następnie na jego korzyści pragmatyczne, a nawet znaczenie kulturowe.

W przeprowadzonej przeze mnie ankiecie[13] aż 90% nastolatków wskazało, że zna specyficzne słowa używane przez młodzież w sytuacjach nieoficjalnych (jeden z nastolatków określił je nawet mianem młodzianizmów), a 10% wskazało, że miałoby problem z oceną środowiskowego lub potocznego charakteru używanego przez rówieśników słownictwa. Podobne wyniki uzyskano w wyniku ankiety internetowej przeprowadzonej w celu zbadania rozumienia slangu wśród węższej grupy – licealistów. Ponad 87% ankietowanych zadeklarowało posługiwanie się tą odmianą języka, przy czym 52,38% posługuje się nią często, a 38,10% – rzadko. Niemal połowa badanych wskazała na konieczność stosowania tej odmiany w komunikacji elektronicznej (46,03%), gdyż tam jest to najbardziej przydatne, a 41,26% – w realiach codziennych, tj. w trakcie rozmów na żywo i w szkole (www21).

Młodzież dookreśla także funkcje współczesnego slangu. Najczęściej pojawiające się opinie można zebrać w następujących obszarach: *jest niezbędny w środowisku młodzieży* (28%), *ułatwia i usprawnia porozumiewanie się* (20%), *jest często używany ze względu na humor i wyrażanie emocji oraz oszczędność czasu* (11%), *jest językiem codziennej komunikacji* (10%), *zapewnia poczucie odrębności* (9%). Tylko 4% ankietowanych stwierdziło, że w ogóle nie posługuje

[13] Sondaż diagnostyczny został przeprowadzony w 2019 roku w formie ankiet tradycyjnych i online wśród młodzieży w wieku 12–17 lat w szkołach województwa świętokrzyskiego. Formularz zawierał pytania otwarte dotyczące znajomości slangu, posługiwania się nim oraz rozumienia i sposobów jego indywidualnej i środowiskowej konceptualizacji. Do analizy wytypowano 100 odpowiedzi ze względu na rozbudowane wypowiedzi.

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 28/11/2026 10:48:08

się slangiem, a 8% czyni to sporadycznie[14]. W dłuższych wypowiedziach pojawiły się również uzasadnienia powyższych wskazań:

> *Lubię wszystkie powiedzonka i zwroty slangowe, dobrze odróżniają język codzienny od oficjalnego i są po prostu ciekawe.*
>
> *Język młodzieżowy jest zabawny i poręczny, choć dużo w nim wulgaryzmów, ale wyraża miliony uczuć. Nawet te wulgaryzmy są twórcze, np. taki wyk*rw.*
>
> *Nasze młodzianizmy pochodzą głównie z internetu, bo w nim jest nasze życie, ale też z rozmów na przerwach i spotkaniach. Tworzy się skróty, aby powiedzieć szybko coś, co ma trafić do ziomków.*
>
> *Największym krindżem jest to, kiedy dorośli używają języka młodzieży, stają się żałośni. Każdy wiek ma swój język.* (badania własne, pisownia oryginalna)

Dyskurs internetowy złożony ze spontanicznych tekstów (wpisów, komentarzy) młodych ludzi na temat ich slangu wprowadza dwa kryteria dyferencyjne: wieku użytkowników połączonego z leksykalną efemerycznością i zakresem terytorialnym oraz wskazanej już wyżej odrębności. Obok powszechnej młodzieżowej młodomowy o dużym zasięgu istnieje zasób leksykalny znany wyłącznie mniejszym społecznościom młodzieżowym. Przyczyną tego jest oczywiście niezwykła efemeryczność słownictwa, reagującego natychmiast na istotne dla młodzieży doświadczenia, ale także stopień wtajemniczenia w wirtualną rzeczywistość, przynależność do określonych społeczności internetowych, typ szkoły, przynależność do dzielnicy itd. Świadczą o tym następujące wypowiedzi:

> *Może żyję w jakimś innym świecie albo moi znajomi są jacyś dziwni, ale nie słyszałem żadnego z tych „młodzieżowych" słów w użyciu.* (Anonim, lat 16, www10)
>
> *Mojej cioci sąsiad, który ma 12 lat używa takich wyrazów, że ja się nie łapie. Głównie angielszczyzna, lol, żal i wiele innych. Raz coś do mnie powiedział to ja nic nie skumałam. Staram się to akceptować, mam 22 lata.* (Karolina, www8)

[14] Wyniki opisanych tu badań własnych korelują z przywołaną wcześniej ankietą badającą slang młodzieżowy wśród licealistów. Zdaniem badanych język tworzony przez młodzież służy głównie: *uproszczeniu i szybkości komunikacji* (85,71%), *ułatwieniu porozumiewania się* (73,02%), *pomaga zaszyfrować informację* (33,33%), *daje szansę na wyróżnienie się z tłumu* (17,46%) (procenty nie sumują się do 100 ze względu na możliwość wielokrotnego wyboru). Inkubatorem slangu jest Internet (47,62%), czyli komunikatory, portale społecznościowe, fora dyskusyjne, ale także przestrzeń relacji rówieśniczych (47,62%) lub własna inwencja (www21).

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 28/11/2026 10:48:08

> *[…] z tymi pseudosłownikami gwary […] to jest tak, że czasem ludzie, którzy coś tam sobie wymyślili i np. część ich znajomych przejęła powiedzonko, od razu podają je jako „język potoczny" i że to niby tak się mówi, np. jest w internecie taki „Miejski Słownik Slangu i Mowy Potocznej", generalnie dość ciekawa stronka, jednak sporej części ja też nie znam…* (Nowicjusz, www7)

> *90% nie znam, mam 15 lat* (_mif01, www22)

Liczne wypowiedzi wskazują na potrzebę zaznaczania odrębności czy tabuizacji języka w stosunku do dorosłych (nauczycieli czy rodziców), którzy nie tylko oswoili się z praktykami językowymi młodzieży, lecz także próbują je naśladować w celu skrócenia dystansu:

> *Przestańcie się starać żeby być „młodzieżowi" bo robicie tylko z siebie pośmiewisko i potem nastolatki cisną z takich staruchów jak wy na grupkach*. (Łukasz, www9)

> *Ja naprawdę nie wiem czemu dorośli starają się zrozumieć język młodych pokoleń które często nie do końca wiedzą, co on oznacza*. (Kuba, tamże)

Młodzi mówią więc po swojemu – jak się zdaje – nie po to, aby wyrazić swój bunt, lecz by zaznaczyć swoje miejsce po właściwej stronie. Czynią to zatem nie dlatego, że ich wypowiedzi są piętnowane przez szkołę i dorosłych za niepoprawność – nastolatkowie rzadko dziś interioryzują szkolne nakazy – lecz ze względów pragmatycznych. Slang młodzieżowy nie tylko nie narzuca znaczeń, ale wręcz je współtworzy. Negocjuje je na płaszczyźnie wspólnej kultury, interpersonalności, wyzwalając kreatywność językową. Ta zaś rozkwita, gdy młodzi ludzie bezpiecznie zakotwiczą wśród swoich. Potrzeba używania własnego języka, który – jak wynika z deklaracji młodzieży – funkcjonuje w nieoficjalnych rejestrach językowych, ma zapewniać i prestiżową odrębność, i codzienną łatwość komunikacji w grupie rówieśniczej. Co więcej, nadążając za dynamiką młodzieżowego świata, ma produkować nieustająco świeże, pełne humoru i lingwistycznej rzeźkości struktury językowe.

ZAKOŃCZENIE

Dokonując syntezy przedstawionych wyżej ustaleń badawczych oraz dołączając własne obserwacje, można wysnuć wniosek, że współczesna młodomowa od kilkunastu lat wzbudza duże zainteresowanie zarówno lingwistów, jak i niespecjalistów. Ogląd tekstów poświęconych młodej polszczyźnie oraz

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 28/11/2026 10:48:08

analiza jej zasobów uwidacznia także znamienną ewolucję – na kanwie kultury popularnej i konsumpcyjnej z kultem młodości i ustawicznej aktywności środowiskowy język młodzieży awansował do rangi „kodu młodości" jako jeden z najbardziej wpływowych rejestrów języka potocznego. Oprócz ewidentnych cech odmiany środowiskowej (społecznej) i biologicznej mowa młodych stała się stylem komunikacyjnym zapewniającym wygodne i korzystne funkcjonowanie w ponowoczesności. Typowa dla tego rejestru wzmożona kreacja językowa z określonymi tendencjami słowotwórczymi (zob. Wileczek 2018: 97–100), liczne zapożyczenia, semantyka kontekstowa, ekspresywność, humor oraz gra z normą realizują powszechną w ponowoczesnej kulturze preferencję dynamiki, ekstremalnej zmienności, mieszania wielu porządków, emotywności i ludyczności. Powab mówienia po młodzieżowemu polega również na dotykaniu przez słowa konkretu egzystencjalnego, co jest tak istotne w trybie natychmiastowego kontaktu oraz ekspozycji wrażeń i przeżyć. Nie bez znaczenia jest też występująca w tym wariancie tendencja do destabilizacji i metaforyczności znaczeń. Metafora ukazuje bowiem przedmiot opisu w pewnej perspektywie aksjologicznej i interpersonalnej, proponując odbiorcy określone zaplecze kulturowe i wspólne środowisko kognitywne – płaszczyznę wartościującą do jej interpretacji.

BIBLIOGRAFIA

Literatura

Baniecka, E. (2008). Gwara młodzieżowa jako odmiana współczesnej polszczyzny – próba charakterystyki. *Studia Gdańskie*, t. 5, 157–169.

Bernstein, B. (1980). Socjolingwistyka a społeczne problemy kształcenia. W: M. Głowiński (wyb.), *Język i społeczeństwo* (s. 83–119). Warszawa: Czytelnik.

Chaciński, B. (2003). *Wypasiony słownik najmłodszej polszczyzny*. Kraków: Znak.

Chaciński, B. (2005). *Wyczesany słownik najmłodszej polszczyzny*. Kraków: Znak.

Chaciński, B. (2007). *Totalny słownik najmłodszej polszczyzny*. Kraków: Znak.

Czarnecka, K. (2000). *Uczniowska odmiana współczesnej polszczyzny w świadomości jej użytkowników*. Poznań: Wydawnictwo WiS.

Czarnecka K., Zgółkowa H. (1991). *Słownik gwary uczniowskiej*. Poznań: Wydawnictwo SAAWW.

Czeszewski, M. (2001). *Słownik slangu młodzieżowego*. Piła: Wydawnictwo Ekolog.

Dąbrowska, A. (2017). Slang jest spoko. Pedagogiczne aspekty obecności socjolektu uczniowskiego w dyskursie publicznym. *Problemy Wczesnej Edukacji*, nr 13, 88–99, DOI: https://doi.org/10.5604/01.3001.0010.5581.

Grabias, S. (2003). *Język w zachowaniach społecznych*. Lublin: Wydawnictwo UMCS.

Gumperz, J. (1968). *Language in Social Interaction. Proceedings of the 8th International Congress of Anthropological and Ethnological Sciences*. Tokyo: Science Council of Japan.

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 28/11/2026 10:48:08

Hoppe, S. (1980). *Polski język łowiecki. Podręcznik dla myśliwych*. Warszawa: Państwowe Wydawnictwa Rolnicze i Leśne.

Izert, M. (2010). Koncert mega odlot, gablota full wypas czy impreza totalna kaszana, czyli o jednym z młodzieżowych sposobów wyrażania opinii i uczuć w języku polskim i francuskim. W: W. Chłopicki, M. Jodłowiec (red.), *Słowo w dialogu międzykulturowym* (s. 207–216). Kraków: Tertium.

Janikowski, P. (2008). *Polska literatura najmłodsza w kontekście problematyki translatologicznej*. Katowice–Częstochowa: Wydawnictwo Naukowe „Śląsk", Wydawnictwo Wyższej Szkoły Lingwistycznej.

Jarosz, B. (2013). O zasięgu słownictwa socjolektalnego w XXI wieku. *Białostockie Archiwum Językowe*, nr 13, 97–116, DOI: https://doi.org/10.15290/baj.2013.13.07.

Jarosz, B. (2016). Typologie socjolektów w polskiej literaturze językoznawczej. Implikacje terminologiczne. W: S. Gaś, D. Kalecińska, S. Wawrzyniak (red.), *Badania nad językiem i kulturą*. T. 1: *Tradycja i współczesność w języku i literaturze* (s. 139–155). Poznań: Wydawnictwo Rys.

Jendrzejek A., Pastwa, J. (oprac.). (2006). *Słownik gwary młodzieżowej*. Toruń: Wydawnictwo Literat.

Jędrzejko, E. (2012). Język w sieci – czyli jeszcze o czacie i innych formach komunikacji internetowej. Nowe media – nowy styl? *Socjolingwistyka*, t. 26, 7–22.

Kaczmarek, L.J.B. (2006). Język sieci jako odmiana języka młodzieżowego. *Polskie Forum Psychologiczne*, t. 11/1, 121–128.

Kaczmarek, L., Skubalanka, T., Grabias, S. (1994). *Słownik gwary studenckiej*. Lublin: Wydawnictwo UMCS.

Kajtoch, W. (2000). Rola języka w kształtowaniu poczucia tożsamości subkultur młodzieżowych. W: T. Kostyrko, T. Zgółka (red.), *Kultura wobec kręgów tożsamości. Materiały konferencji przedkongresowej Poznań 19–21 października 2000* (s. 215–228). Poznań–Wrocław: Wydawnictwo DTSK Silesias.

Kajtoch, W. (2008). *Językowe obrazy świata i człowieka w prasie młodzieżowej i alternatywnej*. T. 1. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Kajtoch, W. (2010). O osobliwym posługiwaniu się słowem w czasopismach subkultur. W: A. Pajdzińska, R. Tokarski (red.), *Relatywizm w języku i kulturze* (s. 295–324). Lublin: Wydawnictwo UMCS.

Kajtoch, W. (2016). *Szkice językoznawczo-prasoznawcze*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Karwatowska, M. (2006). Centra zainteresowań gwary uczniowskiej. W: H. Sędziak, D. Czyż (red.), *Polszczyzna regionalna. Polszczyzna miast i miasteczek Mazowsza i Podlasia* (Cz. 4; s. 57–67). Ostrołęka: Zakład Poligraficzny Waldemar Gnatowski.

Karwatowska, M., Szpyra-Kozłowska, J. (2003). Dowcip i wulgarność – cechy rozmów uczniowskich prowadzonych za pośrednictwem SMS-ów. W: *Dialog a nowe media. Druga Internetowa Konferencja Naukowa* (s. 1–11). Katowice: Uniwersytet Śląski.

Kida, J. (2008). Językowy obraz kultury współczesnej młodzieży. W: A. Popławska (red.), *Kultura – młodzież – edukacja* (s. 239–253). Białystok: Wydawnictwo Niepaństwowej WSP.

Kiklewicz, A. (2006). *Język, komunikacja, wiedza*. Mińsk: Wydawnictwo VTAA.

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 28/11/2026 10:48:08

Kołodziejek, E. (2002). Konceptualizacja rzeczywistości w socjolekcie młodzieżowym. *Studia Językoznawcze*, t. 1, 131–140.

Kołodziejek, E. (2007). *Człowiek i świat w języku subkultur*. Szczecin: Uniwersytet Szczeciński.

Krajewski, L. (2005). Komunikacja ludyczna w żargonie przestępców, czyli o tzw. giercowaniu jako przykładzie czarnego humoru w subkulturze więziennej. *Media, Kultura, Komunikacja Społeczna. Zeszyty Naukowe Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej UWM*, nr 1, 186–203.

Lizak, J. (2007). Wpływ reklamy na językowe zachowania dzieci i młodzieży. W: G. Szpila (red.), *Język polski XXI wieku. Analizy, oceny, perspektywy* (s. 11–120). Kraków: Wydawnictwo Tertium.

Łuc, I. (2004). Przezwiskowe twory środowiskowe i ich zróżnicowanie motywacyjne. *Onomastica*, t. 19, 95–121.

Łuc, I. (2008). Wulgaryzacja języka w środowiskowej komunikacji nieoficjalnej uczniów jako współczesne wyzwanie dla nauczyciela i edukacji. W: A. Błachnio (red.), *Interakcje komunikacyjne w edukacji z perspektywy sytuacyjności i kontekstowości znaczeń* (s. 372–384). Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek.

Łuc, I. (2009). Język mediów a język młodzieży – edukacyjne wyzwania i zagrożenia. W: D. Czajkowska-Ziobrowska, A. Zduniak (red.), *Edukacja XXI wieku. Edukacyjne zagrożenia i wyzwania młodego pokolenia* (s. 134–142). Poznań: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa.

Marczewska, M. (2010). Szlauf i ciachon, czyli o wojnie płci w młodomowie. W: P. Zbróg (red.), *Współczesna polszczyzna w badaniach językoznawczych. Od leksyki do języka poezji* (s. 31–40). Kielce: Wydawnictwo Libron.

Markowski, A. (2012). *Wykłady z leksykologii*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Martyniuk, W. (2010). Alternatywy dla formalnego obrazu szkoły jako instytucji w uczniowskich metaforach. W: Z. Melosik, B. Śliwerski (red.), *Edukacja alternatywna w XXI wieku* (s. 451–466). Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls.

Mikosińska, M. (2008). Wulgaryzmy w języku młodzieży licealnej. W: Z. Cygal-Krupa (red.), *Współczesna polszczyzna. Stan, perspektywy, zagrożenia* (s. 489–498). Kraków: Księgarnia Akademicka.

Milewska-Stawiany, M. (2009). Nazwy zawodów i godności w leksyce uczniowskiej. *Język – Szkoła – Religia*, nr 4, 191–208.

Mead, M. (2000). *Kultura i tożsamość. Studium dystansu międzypokoleniowego*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Niesporek-Szamburska, B. (2010). Oddziaływanie nowych mediów na zachowania językowe uczniów. *Studia Pragmalingwistyczne*, t. 2, 170–186.

Nowacka, J. (2015). Z obserwacji nad przekładem środowiskowym w kontekście komunikacji językowej. *Studia Wschodniosłowiańskie*, t. 15, 383–394.

Ożóg, S. (2020). Język współczesnej młodzieży – między kodem ograniczonym a kodem rozwiniętym. W: M. Kielar-Turska, S. Milewski (red.), *Język w biegu życia* (s. 523–555). Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia.

Pędzich, B. (2012). *Słownik paralotniarski*. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 28/11/2026 10:48:08

Piekot, T. (2008). *Język w grupie społecznej. Wprowadzenie do analizy socjolektu*. Wałbrzych: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu.

Pilczuk, B. (2013). O języku młodzieżowym – także dla bibliotekarzy. *Poradnik Bibliotekarza*, nr 7–8, 12–18.

Polański, E., Synowiec, H. (1995). Badania nad językiem uczniów i jego zróżnicowaniem. W: R. Mrozek (red.), *Kultura – język – edukacja* (T. 1; s. 167–175). Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.

Preis-Buczkowska, A., Górska, P. (2016). Ekonomia języka w kontaktach młodzieży na Facebooku. W: J. Mampe, H. Makurat, Ł. Owczinnikowa, F. Marzouk (red.), *Socjolingwistyczne badania w teorii i praktyce. Ujęcie interdyscyplinarne* (T. 4; s. 131–148). Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.

Przybylska, R. (2009). O niektórych anglicyzmach w języku młodzieży. W: Anna Janus-Sitarz (red.), *W trosce o dobrą edukację. Prace dedykowane Profesor Jadwidze Kowalikowej z okazji 40-lecia pracy naukowej* (s. 102–112). Kraków: Universitas.

Rapp, K. (2001). Młodomowa. *Wprost*, nr 37, 76–77.

Romanek, B. (2016). Język uczniów. Charakterystyka, opinie nauczycieli o tym zjawisku. *SŁOWO. Studia Językoznawcze*, nr 7, 131–146, DOI: https://doi.org/10.15584/slowo.2016.7.9.

Ryll, P. (2006). Psalmy młodych? Slang młodzieżowy w modlitwie. *Więź*, nr 6, 52–56.

Serafin, W. (1997). Kilka uwag o przenikaniu niektórych leksemów z subkodu do języka młodzieży. *Język Polski*, z. 1, 17–21.

Seul-Michałowska, S. (2008). Świat społeczny w blogu nastolatka. W: H. Wrona-Polańska, G. Rudkowska, L. Wrona (red.), *Człowiek, rodzina, kultura* (s. 156–163). Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego.

Skowronek, B. (2007). *Konceptualizacje filmu i jego oglądania w języku młodzieży. Studium kognitywno-kulturowe*. Kraków: Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej.

Skubalanka, T. (1976). Założenia analizy stylistycznej. W: H. Markiewicz, J. Sławiński (red.), *Problemy metodologiczne współczesnego literaturoznawstwa* (s. 250–273). Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Skudrzyk, A. (2013). „Homo videns": nowe media a język młodego pokolenia. W: K. Węsierska, N. Moćko (red.), *Profilaktyka logopedyczna w praktyce edukacyjnej* (T. 2; s. 43–52). Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.

Sosna, M. (2008). Zapożyczenia francuskie w najmłodszej tzw. wypasionej polszczyźnie. W: Z. Cygal-Krupa (red.), *Współczesna polszczyzna. Stan, perspektywy, zagrożenia* (s. 435–442). Kraków: Księgarnia Akademicka.

Suska, D. (2010). Anglicyzmy w języku młodzieży: zagrożenie czy konieczna globalizacja polszczyzny? W: M. Sokołowski (red.), *Syndrom pawia i papugi. 20 lat transformacji ustrojowej Polski* (s. 179–190). Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek.

Święcicka, M. (2004). Ekspresywne określenia mężczyzn w języku młodzieży szkolnej. W: K. Wojtczuk, A. Wierzbicka (red.), *Funkcja emocjonalna jednostek językowych i tekstowych* (s. 269–279). Siedlce: Wydawnictwo Akademii Podlaskiej w Siedlcach.

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 28/11/2026 10:48:08

Święcicka, M. (2017). *Młoda mowa. Studia nad polszczyzną dzieci i młodzieży*. Bydgoszcz: Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego.

Turlają dropsa, żeby się utajnić. O współczesnej mowie młodych Polaków (Rozmowa z profesorem Andrzejem Markowskim). (2011). *Angora*, nr 48.

Warchala, J., Skudrzyk, A. (2010). *Kultura piśmienności młodego pokolenia*. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.

Widawski, M. (red.). (2010). *Slang UG. Słownik slangu studentów Uniwersytetu Gdańskiego*. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.

Wileczek, A. (2010). Figury autentyczności w socjolekcie młodzieżowym. W: B. Niesporek-Szamburska, M. Wójcik-Dudek (red.), *Dziecko – język – tekst* (s. 155–166). Katowice: Uniwersytet Śląski.

Wileczek, A. (2013). Medialność młodomowy. *Zeszyty Prasoznawcze*, nr 2, 308–320.

Wileczek, A. (2018). *Kod młodości. Młodomowa w aspektach społeczno-kulturowych*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Wilkoń, A. (2000). *Typologia odmian współczesnej polszczyzny*. Katowice: Uniwersytet Śląski.

Zarębina, M. (2002). Oryginalność czy wulgarność. O slangu studenckim. W: S. Gajda, K. Rymut, U. Żydek-Bednarczuk (red.), *Język w przestrzeni społecznej* (s. 239–246). Opole: Uniwersytet Opolski.

Zaśko-Zielińska, M. (2009). Próba charakterystyki biolektu – język a wiek. *Acta Universitatis Wratislaviensis. Studia Linguistica*, nr 28, 117–123.

Zgółka, T. (2010). Parametry odróżniające odmiany językowe. W: M. Milewska-Stawiany, E. Rogowska (red.), *Polskie języki. O językach zawodowych i środowiskowych* (s. 34–40). Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.

Zgółkowa, H. (1994). Grypsera w szkole. Przenikanie słownictwa środowisk przestępczych do żargonu uczniowskiego. W: H. Zgółkowa (red.), *Słowa służebne. Prace ofiarowane Profesor Monice Gruchmanowej na 70-lecie Jej Urodzin* (s. 41–47). Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.

Zgółkowa, H. (red.). (2004). *Nowy słownik gwary uczniowskiej*. Wrocław: Wydawnictwo Europa.

Ziółkowski, M. (1998). Język i komunikowanie. W: A. Kojder [i in.] (red.), *Encyklopedia socjologii* (T. 1; s. 370–375). Warszawa: Oficyna Naukowa.

Netografia

Bartmiński, J., Krzemińska, A. (2014). Z perspektywy botanika. Rozmowa z prof. Jerzym Bartmińskim o tym, czy język nas określa oraz czy globalizacja psuje język. *Polityka cyfrowa*, 24.02.2014. Pobrane z: www.polityka.pl/niezbednikinteligenta/1531491,1,z-perspektywy-botanika.read [dostęp: 4.01.2021].

Buharewicz, J. (2019). *Eluwina, jesieniary! – czyli młodzieżowe słowo roku 2019*. Pobrane z: https://dokariery.pl/-/eluwina-jesieniary-czyli-mlodziezowe-slowo-roku-2019 [dostęp: 12.02.2021].

Doksa, T. (2020). *Chillwagon, twoje ulubione słowo roku?* Pobrane z: www.redbull.com/pl-pl/chillwagon-alternatywka-ok-boomer-slowa-roku [dostęp: 12.02.2021].

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 28/11/2026 10:48:08

Kotkowski, Ł. (2017). *XD*. Pobrane z: https://spidersweb.pl [dostęp: 12.02.2021].
Miodek, J. (2007). *Polszczyzna różnych pokoleń*. Pobrane z: www.rjp.pan.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=1353 [dostęp: 1.02.2017].
Skowron, A.I. (2010). *Slang młodzieżowy to nie same wulgaryzmy*. Pobrane z: https://nowiny24.pl/slang-mlodziezowy-to-nie-same-wulgaryzmy/ar/6103911 [dostęp: 12.02.2021].
Tomczuk, J. (2019). *Język pocisku i zaorania*. Pobrane z: www.newsweek.pl/polska/spoleczenstwo/jak-mowi-mlodziez-popularne-slowa-zwroty-wyrazenia-rozmowa/5nk7vds [dostęp: 21.07.2019].
Varga, K. (2020). *Nieogarnięci trzydziestoletni*. Pobrane z: https://wyborcza.pl/7,101707,26231886,nieogarnieci-trzydziestoletni-pokolenie-bez-napedu-do-zycia.html [dostęp: 2.09.2020].
Wrona, B. (2014). *Język i styl młodego pokolenia w kontekście przemian kulturowych (na przykładzie dyskursu na forach internetowych)*. Pobrane z: http://sbc.org.pl/Content/96342/doktorat3452.pdf [dostęp: 3.08.2020].
Żelazińska, A. (2019). *„Alternatywka" Młodzieżowym Słowem Roku. „Jesieniara" na drugim miejscu*. Pobrane z: www.polityka.pl/tygodnikpolityka/ludzieistyle/1934290,1,alternatywka-mlodziezowym-slowem-roku-jesieniara-na-drugim-miejscu.read [dostęp: 20.02.2021].
www1: *Biforek i afterek, czyli neologizmy w języku młodzieży*. Pobrane z: http://portalwiedzy.onet.pl/,5130,1415840,czasopisma.html [dostęp: 20.02.2021].
www2: *Co tu się odjaniepawla? Jesieniara, alternatywka i eluwina to młodzieżowe słowa roku 2019. W slangu są też inne zwroty. Znasz je?* Pobrane z: www.moja-ostroleka.pl/art/1581202932/co-tu-sie-odjaniepawla-jesieniara-alternatywka-i-eluwina-to-mlodziezowe-slowa-roku-2019-w-slangu-sa-tez-inne-zwroty-znasz-je [dostęp: 20.02.2021].
www3: *Co tu się odjaniepawla? Językoznawca i psycholog wyjaśniają o co chodzi z młodzieżowym slangiem*. 2019. Pobrane z: https://ceo.com.pl/co-tu-sie-odjaniepawla-jezykoznawca-i-psycholog-wyjasniaja-o-co-chodzi-z-mlodziezowym-slangiem-91985 [dostęp: 10.01.2021].
www4: *Dissują, prankują i ogarniają. Czyli co się odjaniepawla w młodzieżowym slangu*. 2018. Pobrane z: https://nauka.trojmiasto.pl/Dissuja-prankuja-i-ogarniaja-Czyli-co-sie-odjaniepawla-w-mlodziezowym-slangu-n120041.html [dostęp: 20.02.2021].
www5: *Dziadkowie! Tak mówią Wasze wnuczki!* 2013. Pobrane z: www.fakt.pl/wydarzenia/polska/zdradzamy-tajemnice-mlodziezowego-slangu/px6q7fx [dostęp: 20.02.2021].
www6: *„Dziecko, co ty mówisz?!", czyli slang nastolatków*. Pobrane z: http://szkola.wp.pl/kat,121278,title,Dziecko-co-ty-mowisz-czyli-slang-nastolatkow,wid,15866034,wiadomosc.html?ticaid=118ce4 [dostęp: 20.02.2021].
www7: http://forum.wm.pl/viewtopic.php?f=26&t=540&start=30 [dostęp: 24.03.2017].
www8: https://nauka.trojmiasto.pl/Dissuja-prankuja-i-ogarniaja-Czyli-co-sie-odjaniepawla-w-mlodziezowym-slangu-n120041.html?strona=0#opinie [dostęp: 20.02.2021].
www9: https://nauka.trojmiasto.pl/Dissuja-prankuja-i-ogarniaja-Czyli-co-sie-odjaniepawla-w-mlodziezowym-slangu-n120041.html?strona=3#opinie [dostęp: 20.02.2021].

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 28/11/2026 10:48:08

www10: https://parenting.pl/o-czym-mowi-nastolatek-przeswietlamy-mlodziezowy-slang#comments [dostęp: 20.02.2021].
www11: https://sjp.pwn.pl/mlodziezowe-slowo-roku/Regulamin-plebiscytu;202302.html [dostęp: 20.06.2020].
www12: *Język młodzieży – mieszkanka hip-hopu i Internetu*. 2010. Pobrane z: www.rp.pl/artykul/558277-Jezyk-mlodziezy---mieszkanka-hip-hopu-i-Internetu.html#ap-1 [dostęp: 20.02.2021].
www13: *Młodzież też ma swój język, którym opisuje świat (Rozmowa z profesorem Jerzym Bartmińskim)*. Pobrane z: http://archiwum.kurierlubelski.pl/module-dzial-printpub-tid-9-pid-58004.html [dostęp: 22.03.2010].
www14: *O czym mówi nastolatek. Prześwietlamy młodzieżowy slang*. Pobrane z: https://parenting.pl/o-czym-mowi-nastolatek-przeswietlamy-mlodziezowy-slang [dostęp: 20.06.2020].
www15: *Slang młodzieżowy*. Pobrane z: www.miejski.pl [dostęp: 20.06.2020].
www16: *Slang młodzieżowy. Czy znasz język nastolatków? Sprawdź się w naszym quizie!* 2020. Pobrane z: https://sadeczanin.info/kultura-edukacja-religia/slang-mlodziezowy-czy-znasz-jezyk-nastolatkow-sprawdz-sie-w-naszym-quizie [dostęp: 20.02.2021].
www17: *Slang młodzieżowy – słownik dla rodziców*. 2018. Pobrane z: https://olesnica.dlawas.info/wiadomosci/slang-mlodziezowy-slownik-dla-rodzicow/cid,9303,a [dostęp: 20.02.2021].
www18: *Szkolny slang 2019. I wszystko staje się masne!* Pobrane z: https://dotrelations.pl/news/2019/12/04/szkolny-slang-2019-i-wszystko-staje-sie-masne [dostęp: 20.02.2021].
www19: *Szok! Nie rozumiemy języka swojego dziecka*. 2008. Pobrane z: www.fakt.pl/wydarzenia/szok-nie-rozumiemy-jezyka-swojego-dziecka/f02syrx [dostęp: 20.02.2021].
www20: *Wasz wnuczek jest na propsie. Nie da się disować*. 2015. Pobrane z: www.fakt.pl/wydarzenia/polska/fakt-pomaga-zrozumiec-babciom-i-dziadkom-mlodziezowy-slang/kvmeh12 [dostęp: 20.02.2021].
www21: www.ankietka.pl/wyniki-badania/60978/slang-mlodziezowy-wsrod-licealistow.html [dostęp: 24.11.2019].
www22: www.instagram.com/p/BJ17iE5D4yg [dostęp: 20.07.2020].
www23: *Wykład prof. Jana Miodka pt. „Polszczyzna najmłodszych pokoleń"*. 2012. Pobrane z: http://przystaneknauka.us.edu.pl/artykul/wyklad-prof-jana-miodka-pt-polszczyzna-najmlodszych-pokolen [dostęp: 20.02.2021].